

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра (циклова комісія) _____ системного проектування _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету _____

доц. Юрій ФУРГАЛІА

“ ”

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИОБ’ЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ПРОГРАМУВАННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 121 – Інженерія програмного забезпечення _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____ електроніки та комп’ютерних технологій _____

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма “Об’єктно-орієнтоване програмування” для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 галузі знань “12 – Інформаційні технології”
 за спеціальністю “121 Інженерія програмного забезпечення”

Розробники: Олексій КУШНІР (кандидат фізико математичних наук,
доцент кафедри радіофізики та комп’ютерних технологій)
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) _____
радіофізики та комп’ютерних технологій

Протокол від “30” 08 2022 року № 2/22

Завідувач кафедри радіофізики та комп’ютерних технологій

 (Іван КАРБОВНИК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету електроніки та комп’ютерних технологій

Протокол від “31” 08 2022 року № 28/22

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань <u>12 Інформаційні технології</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
Модулів – <i>немає</i>	Спеціальність: <u>121 Інженерія програмного забезпечення</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній ступінь <u>бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	
		Практичні, семінарські	
		<i>немає</i>	
		Лабораторні	
		32 год.	
		Самостійна робота	
		56 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		<i>немає</i>	
Вид контролю:			
<i>екзамен</i>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить

для денної форми навчання – 1,14

для заочної форми навчання – немає

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: одержання студентами знань з основ об'єктно-орієнтованого програмування на основі основного підтипу – клас-орієнтованого програмування алгоритмічною мовою C++.

Цілі: поглиблення знань про вбудовані, структуровані типи даних та алгоритмічні конструкції цих мов. Вивчення базових принципів ООП: абстрагування, ієрархічність, інкапсулювання, успадкування та поліморфізм.

Освоєння способів побудови логічної структури програми з використанням парадигми ООП.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сучасні підходи до написання програмного колу мовою С++;

вміти: обирати ефективні конструкції на основі об'єктів для вирішення поставлених задач, та реалізувати їх мовою С++.

Після вивчення даного курсу «Об'єктно-орієнтоване програмування» здобувачі набудуть таких Загальних та Фахових компетентностей та Програмних результатів навчання:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК16. Здатність ідентифікувати, класифікувати та формулювати вимоги до програмного забезпечення.

ФК17. Здатність брати участь у проектуванні програмного забезпечення, включаючи проведення моделювання (формальний опис) його структури, поведінки та процесів функціонування.

ФК23. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.

ФК32. Здатність здійснювати розробку програмного забезпечення використовуючи різні парадигми програмування (в тому числі паралельне, об'єктно-орієнтоване, функціональне програмування тощо)

ПРН5. Знати і застосовувати відповідні математичні поняття, методи доменного, системного і об'єктно-орієнтованого аналізу та математичного моделювання для розробки програмного забезпечення.

ПРН7. Знати і застосовувати на практиці фундаментальні концепції, парадигми і основні принципи функціонування мовних, інструментальних і обчислювальних засобів інженерії програмного забезпечення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мова С++ та основні особливості реалізації принципів ООП мовою С++.

Тема 1. *Різні підходи до програмування у історичному контексті.*

Еволюція мов програмування від зародження обчислювальної техніки до сьогодення. Різні підходи до розробки програмних продуктів, їх недоліки та особливості. Місце мов С та С++ серед інших сучасних мов програмування.

Тема 2. *Відмінності С та С++.*

Основні відмінності між мовами С та С++. Відмінності у роботі та синтаксисі мов. Нові ключові слова, які застосовуються у С++ та їхнє значення. Конструкції у С++, яких немає у С. Наявність недоліків та обмежень у С++ (відносно мови С).

Тема 3. *Основні принципи об'єктно-орієнтованого підходу.*

Основні положення ООП. Засади успіху ООП технології у розробці програмних продуктів. Загальні переваги ООП технології. Мови програмування, що реалізують ОО підхід до розробки.

Тема 4. *Фундаментальні поняття об'єктно-орієнтованого програмування.*

Поняття успадкування. Ієрархія об'єктів. Абстрагування. Поліморфізм. Приховання інформації (інкапсуляція).

Тема 5. *Особливості об'єктно-орієнтовного підходу у C++.*

Поняття об'єкту та поняття класу. Поняття клас-орієнтовного програмування, схожість та не ідентичність з ООП. Елементи об'єктної моделі у C++. Поняття атрибутів (полів, методів).

Тема 6. *Чисельне інтегрування функції однієї змінної.*

Квадратурні формули Ньютона-Котеса. Точність квадратурних формул. Методи покращення точності квадратурних формул. Складові квадратурні формули.

Тема 7. *Класи у C++.*

Структура класу у C++. Екземпляр класу. Опис полів та методів класу. Класифікація методів. Особливі методи – конструктор та деструктор.

Змістовий модуль 2. *Просунутий функціонал мови C++ для реалізації принципів ООП та SOLID.*

Тема 8. *Реалізація успадкування та поліморфізму у C++.*

Деталізація поняття конструктору, види конструкторів класу, копіюючий конструктор. Приклад використання копіюючого конструктору. Просте та множинне успадкування. Перевантаження методів.

Тема 9. *Види класів.*

Локальні та глобальні класи. Вкладені класи. Приклади використання. Неявний вказівник this. Правила використання вказівника this. Дружні функції та їх використання.

Тема 10. *Динамічні бібліотеки та їх використання.*

Поняття динамічної бібліотеки DLL. Особливості роботи з динамічними бібліотеками у C++. Файли, які необхідні для використання бібліотек DLL, їх структура.

Тема 11. *Лямбда вирази у C++.*

Структура та правила використання потужного інструменту C++ -- лямбда вирази.

Тема 12. *Потоки.*

Випадки, у яких необхідно відкривати новий потік. Створення та закриття потоків. Керування пам'яттю.

Тема 13. *Івенти*.

Створення та опрацювання івентів. Керування потоками за допомогою івентів. Асинхронні та синхронні потоки. Використання класів через вказівники.

Тема 14. *Концепція SOLID*

Що таке SOLID, як він пов'язаний із ООП. Шаблони проєктування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Мова C++ та основні особливості реалізації принципів ООП мовою C++.												
Тема 1. <i>Різні підходи до програмування у історичному контексті.</i>		2		2		3,5						
Тема 2. <i>Відмінності C та C++.</i>		2		2		3,5						
Тема 3. <i>Основні принципи об'єктно-орієнтованого підходу.</i>		2		2		3,5						
Тема 4. <i>Фундаментальні поняття об'єктно-орієнтованого програмування.</i>		4		4		7						
Тема 5. <i>Особливості об'єктно-орієнтованого підходу у C++.</i>		2		2		3,5						
Тема 6. <i>Особливості об'єктно-орієнтованого підходу у C++.</i>		2		2		3,5						
Тема 7. <i>Класи у C++.</i>		2		2		3,5						
Разом за змістовим модулем 1		16		16		28						
Змістовий модуль 2. Просунутий функціонал мови C++ для реалізації принципів ООП та SOLID.												
Тема 8. <i>Реалізація успадкування та поліморфізму у C++.</i>		2		2		3,5						
Тема 9. <i>Види класів.</i>		2		2		3,5						
Тема 10. <i>Динамічні бібліотеки та їх використання.</i>		2		2		3,5						
Тема 11. <i>Лямбда вирази у C++.</i>		2		2		3,5						
Тема 12. <i>Потоки.</i>		2		2		3,5						
Тема 13. <i>Івенти.</i>		2		2		3,5						
Тема 14. <i>Концепція SOLID</i>		4		4		7						
Разом за змістовим		16		16		28						

модулем 2												
Усього годин		32		32		56						

5. Теми семінарських занять

6. Теми практичних занять

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Вступне заняття. Інструкція з техніки безпеки.</i>	2
2	<i>Структури та об'єднання у мовах C та C++</i>	2
3	<i>Особливості та відмінності вводу/виводу даних у мовах C та C++. Розв'язок задачі з використанням структур та об'єднань</i>	2
4	<i>Створення власного класу. Реалізація алгоритму за заданим шаблоном.</i>	4
5	<i>Реалізація різних випадків спадкування та поліморфізму мовою C++.</i>	2
6	<i>Множинне успадкування, особливості його реалізації у C++. Проблема ромба</i>	2
7	<i>Створення та використання динамічних бібліотек</i>	4
8	<i>Лямбда вирази</i>	2
9	<i>Використання паралельних потоків для створення секундоміра</i>	4
10	<i>Використання вказівників на клас</i>	2
11	<i>Зчитування даних з звукової карти</i>	2
12	<i>Застосування шаблонів проектування для вирішення стандартних задач</i>	4
	Разом	32

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Компілятори, IDE та збірка проєкту	3,5
2	Структури та об'єднання у мовах C та C++	3,5
3	Особливості та відмінності вводу/виводу даних у мовах C та C++. Розв'язок задачі з використанням структур та об'єднань	3,5
4	Створення власного класу. Реалізація алгоритму за заданим шаблоном.	7
5	Реалізація різних випадків спадкування та поліморфізму мовою C++.	3,5
6	Множинне успадкування, особливості його реалізації у C++. Проблема ромба	3,5
7	Створення та використання динамічних бібліотек	7
8	Лямбда вирази	3,5
9	Використання паралельних потоків для створення секундоміра	7
10	Використання вказівників на клас	3,5
11	Зчитування даних з звукової карти	3,5
12	Застосування шаблонів проєктування для вирішення стандартних задач	7
	Разом	56

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Інформаційні методи (лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація); дедуктивні методи на основі узагальнень; евристичні методи (проблемна лекція); інтерактивні методи (дискусія).

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється шляхом проведення усного опитування та написання письмових звітів по виконаних лабораторних роботах. У кінці курсу проводиться екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
3	3	3	6	3	3	4	3	3	3	3	3	3	7		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

13. Методичне забезпечення

1. Хвищун І.О. Програмування і математичне моделювання: Підручник. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. – 544 с.
2. Злобін Г.Г., Костюк Д.А., Чмихало О.С. Програмування мовою C++ в середовищі Qt Creator, GNU FDL, 2023. – 448 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Стандарт мови C++ [Електронний ресурс]: <https://isocpp.org/>
2. Відкритий довідник мови C++ [Електронний ресурс]: <https://en.cppreference.com/w/cpp>
3. Stroustrup B. The C++ Programming Language, 4th Edition, 2013, Addison-Wesley Professional
4. Josuttis N. M. C++ Standard Library, The: A Tutorial and Reference, 2012, Addison-Wesley Professional
5. Lippman S.B., Moo B.E. C++ Primer, 2012, Addison-Wesley Professional

Допоміжна

1. McConnell S. Code Complete, 2nd Edition, 2004, Cisco Press.
2. Martin R. C. Clean Code: A Handbook of Agile Software Craftsmanship, 2008, Pearson

15. Інформаційні ресурси

1. Internet – джерела.
2. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (<https://www.lnulibrary.lviv.ua/to-users-2/paid-services/internet/>).
3. Львівська національна наукова бібліотека України імені Василя Стефаника (<https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/elektronni-resursy1/>).